Bili?sel Duygu Düzenleme Ölçe?i Çocuk Formunun (BDDÖ-Tç)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?sel Duygu Düzenleme Ölçe?i Çocuk Formunun (BDDÖ-Tç)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17911

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?sel Duygu Düzenleme Ölçe?i Çocuk Formunun (BDDÖ-Tç) bu adaptasyonu, 9-11 ya? grubu Türk çocuklar?n?n olumsuz ya?am olaylar? kar??s?nda kulland?klar? Bili?sel Duygu Düzenleme stratejilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, orijinal yap?n?n Türk kültüründeki geçerli?ini ve güvenilirli?ini test etmek üzere Bü?ra Kurto?lu Karata? taraf?ndan 2019 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in sekiz boyutlu yap?s?n?n istatistiksel olarak mükemmel uyum sa?lad???n? ve güvenilir oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Duygu Düzenleme, Çocuk Formu, Uyarlama, 9-11 ya?, Öz sayg?, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Güvenirlik.

Yazarlar

Bü?ra KURTO?LU KARATA?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, uluslararas? alanda kullan?lan Bili?sel Duygu Düzenleme Ölçe?i'nin çocuk formunu Türk kültürüne uyarlamak ve 9-11 ya? aral???ndaki çocuklar?n olumsuz olaylara kar?? geli?tirdikleri bili?sel tepkileri sistematik olarak ölçmektir. Uyarlama çal??mas? ayn? zamanda, bu bili?sel duygu düzenleme stratejileri ile çocuklar?n öz sayg? düzeyleri aras?ndaki potansiyel ili?kileri ara?t?rmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, psikolojik dan??manl?k, klinik psikoloji ve geli?im psikolojisi alanlar?nda, çocuklar?n adaptif ve maladaptif duygu düzenleme mekanizmalar?n? belirlemek ve bu mekanizmalara yönelik müdahale programlar? geli?tirmek için sa?lam bir araç sunmaktad?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

BDDÖ-Tç, bireylerin ya?ad?klar? olumsuz olaylar sonras?nda duygusal tepkilerini yönetmek için kulland?klar? bili?sel stratejileri ölçmektedir. Ölçek, her biri 4 maddeden olu?an toplam sekiz alt boyuttan meydana gelmektedir. Bu sekiz boyut, bireyin olay? yeniden de?erlendirme, kontrol etme, ruminasyon yapma, kabul etme veya olay?n de?erini azaltma gibi farkl? bili?sel süreçlerini kapsamaktad?r.

Ölçe?in orijinal yap?s?, genellikle adaptif (uyum sa?lay?c?) ve maladaptif (uyum sa?lay?c? olmayan) stratejiler olarak iki ana kategoriye ayr?lan bili?sel düzenleme biçimlerini detayland?rmaktad?r. Çocuk formunun uyarlamas? da bu ayr?m? koruyarak, çocuklar?n hangi

ARABPSYCHOLOGY.COM

stratejileri daha s?k kulland???n? belirlemeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, orijinal yap?n?n Türk Kültüründeki varl???n? saptamak amac?yla öncelikli olarak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile gerçekle?tirilmi?tir. DFA, teorik modelin veriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren kritik bir analiz yöntemidir.

?kinci bir geçerlik kan?t? olarak ise alt boyutlar aras? korelasyonlar hesaplanm??t?r. Bu korelasyonlar, parametrik olmayan bir yöntem olan Spearman RHO katsay?s? kullan?larak belirlenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik beklentilere uygun olarak birbirleriyle ili?kili oldu?unu ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu desteklemi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve yap?sal sa?laml???n? göstermektedir. Do?rulay?c? Faktör Analizi sonucunda elde edilen sekiz boyutlu yap?n?n uyum iyili?i de?erleri oldukça yüksektir: chi^2: 706,94, sd: 435, chi^2/sd: 1,62, IFI: 0,93, CFI: 0,93, NNFI: 0,92, RMSEA: 0,046.

chi^2'nin serbestlik derecesine oran?n?n (1,62) ikinin alt?nda olmas? ve RMSEA de?erinin (0,046) 0,05'ten küçük olmas?, modelin veriye mükemmel bir ?ekilde uyum sa?lad???n? göstermektedir. Di?er uyum indekslerinin (IFI, CFI, NNFI) 0,90'?n üzerinde olmas? da modelin yeterli düzeyde uyumlu oldu?unu kan?tlamaktad?r. Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? olan Cronbach α de?erleri, "olay?n de?erini azaltma" alt boyutu (0,43) hariç, 0,62 ile 0,84 aras?nda de?i?kenlik göstermi?tir. Madde toplam korelasyon de?erleri incelendi?inde ise en dü?ük de?er M:34 (0,152), en yüksek de?er ise M:35 (0,704) olarak bulunmu?tur. Bu sonuçlar, genel olarak Cronbach α ve madde toplam korelasyon de?erlerinin istatistiksel olarak güvenilir oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in orijinal teorik yap?s?n? (sekiz boyutlu yap?y?) Türk örnekleminde do?rulamay? amaçlam??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in sekiz alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir alt boyutun dört madde içerdi?ini teyit etmi?tir. Uyum iyili?i indekslerinin mükemmel ve yeterli düzeyde uyumu i?aret etmesi, BDDÖ-Tç'nin 9-11 ya? grubu çocuklarda bili?sel duygu düzenleme yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac? Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: Likert 5'li likert tipi derecelendirme

Derecelendirme: (1 = bana hiç uygun de?il, 2= bana biraz uygun, 3= bana k?smen uygun, 4= bana çok uygun, 5= bana tamam?yla uygun)

Maddeler: Her bir alt boyut 4 maddeden olu?maktad?r. Toplam madde say?s? 32'dir (8 alt boyut x 4 madde).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: 9-11 ya?

Popülasyon Detaylar?: Yüksek lisans tezi kapsam?nda Ankara'daki okullarda ö?renim gören 9-11 ya? grubu ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Duygu Düzenleme, Öz sayg?, Çocuk, Cronbach α, Likert Ölçe?i, Uyum ?yili?i.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bü?ra KURTO?LU KARATA?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: bkkaratas@ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya resmi yay?nlarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

Test Y?l?: 2019 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l?).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kurto?lu-Karata?, B. (2019). *9-11 ya? grubu çocuklar?n bili?sel duygu düzenleme stratejileri ve öz sayg? düzeyleri aras?ndaki ili?ki* . Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez sorgulama linki: tez.yok.gov.tr

Bili?sel Duygu Düzenleme Ölçe?i Çocuk Formunun (BDDÖ-Tç) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r; ancak ölçek yap?s? hakk?nda a?a??daki bilgiler mevcuttur:

Ölçek, toplam 8 alt boyuttan olu?maktad?r.

Her bir alt boyut 4 maddeden olu?maktad?r.

Puanlama 5'li Likert tipi üzerinden yap?lmaktad?r.

Ölçe?in tam maddelerine ve detayl? analiz sonuçlar?na ula?mak için referans tez incelenmelidir. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: bilissel-duygu-duzenleme-olcegi-cocuk-formunun-bddo-tc-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM